

10

**Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра філософських та соціальних наук**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
пост. п. *Д. Митрога* (2017р.)

Ректор
А.А. Мазаракі

БІБЛІОГРАФІЯ

ПРОГРАМА

освітній ступінь

«доктор філософії»

наукові спеціальності

усі спеціальності

*Зав. кафе. філософ.
та соціол. наук
Док. Митрога*

ЗАСТУП
ПРЕЗИДА
00 340

16.11.2017

*Зав. кафе. філософ.
та соціол. наук
Д. Митрога*

Митрога

Київ 2017

Віддрукувати _____ прим.

ПОГОДЖЕНО

Ректор (проректор з науково-педагогічної роботи)

Начальник НМБ _____

« _____ » _____ 20__ р.

В плані на 20__ п. липень

п. _____ стор. _____ тираж _____

Директор (заступник директора) ЦПНМБ _____

Логорзено
Вист. секція РОНК
СЦ
Г.В. Ткаченко

ЗАМОВЛЕННЯ № _____

на виконання ЦПНМБ робіт з підготовки та видання навчально-методичних видань

Замовник (кафедра) Філософських та соціальних наук

Назва роботи Друкарня з бібліографії

Контингент студентів _____

Обсяг рукопису (оригіналу) _____ стор.

Тираж 50 прим.

Відповідальний за випуск Григорук

Тел. № _____

Зав. кафедри _____ 20__ р.

Вид № _____

Замовлення прийнято _____

Коректор _____

Редактор _____

Тираж _____

Замовлення виконати _____

Формат _____

Директор (заступник директора) ЦПНМБ _____

Папір _____

« _____ » _____ 20__ р.

Нач. друкарні ЦПНМБ _____

Замовлення виконано _____

ВИТЯГ
з протоколу № 7
засідання кафедри філософських та соціальних наук

від 08 листопада 2017 р.

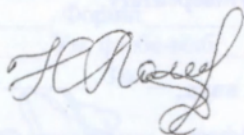
Присутні: проф. Латигіна Н.А., проф. Кулагін Ю.І., проф. Зелінський М.Ю., проф. Хоружий Г.Ф., проф. Морозов А.Ю., проф. Шип Н.А., проф. Кравченко А.А., доц. Губицький Л.В., доц. Терлецька І.В., доц. Боровська Л.О., доц. Радченко С.Г., доц. Гудков С.О., доц. Ліпін М.В., доц. Литвин Н.М., доц. Кизименко І.О., доц. Гусева Н.Ю., доц. Разіцький В.Й., доц. Войціцька І.В., доц. Красільнікова О.В., доц. Бабіна С.І., ст. викл. Саволайнен І.П.

Слухали: доц. Губицького Л.В. про розгляд і схвалення Програми з дисципліни «Бібліографія» для здобувачів наукового ступеню «доктор філософії».

Ухвалили: визнати Програму з дисципліни «Бібліографія» для здобувачів наукового ступеню «доктор філософії» як таку, що відповідає методичним вимогам до складання відповідних методичних матеріалів і рекомендується до друку.

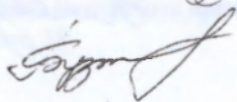
Результати відкритого голосування: «за» 21
«проти» немає
«утримались» немає

Завідувач кафедри

Н.А. Латигіна

Секретар

С.В. Бuzинська

РЕЦЕНЗІЯ

на програму з дисципліни „Бібліографія”

для здобувачів наукового ступеню „доктор філософії”

Укладач – Губицький Л.В., канд.іст.наук, доцент, КНТЕУ
Оришич Вікторія Миколаївна, завідувач довідково-
бібліографічного відділу бібліотеки КНТЕУ

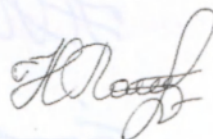
Навчальна дисципліна «Бібліографія» належить до прикладного циклу дисциплін і є вибірковою у навчальному процесі в КНТЕУ. Програма з дисципліни «Бібліографія» складена на підставі навчального плану підготовки докторів філософії.

Послідовність вивчення тем адекватно відображає зміст сучасного процесу розвитку бібліографії. Програма містить всі основні питання як теорії бібліографії, так і практичних складових бібліографічної діяльності. Особлива увага приділена місцю і ролі класифікації бібліографічної продукції; чинних вимог, норм, стандартів щодо оформлення наукових праць. Наведений перелік рекомендованих джерел містить літературу (обов'язкову та додаткову, наявну в бібліотеці КНТЕУ) посилення на сайти з бібліографії.

Разом з тим на сучасному етапі для майбутньої наукової діяльності пошукачів стає оформлення бібліографічних записів у списках джерел до наукових робіт, яке може знайти своє відображення в одній з тем навчальної програми.

Висновок: Програма з навчальної дисципліни «Бібліографія» за змістом та структурою відповідає сучасним вимогам навчального процесу у вищій школі та може бути рекомендована для використання в навчальному процесі та затвердження на Вченій Раді університету.

**Завідувач кафедри
філософських та соціальних наук,
доктор політичних наук, професор**

Н.А.Латигіна

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ
заборонено**

Автори: Губицький Любомир Володимирович,
Оришич Вікторія Миколаївна

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри філософських та соціальних наук «8» листопада 2017 р., протокол № 7

Рецензенти: Латигіна Наталія Анатоліївна, завідувач кафедри філософських та соціальних наук, д.політ.н., проф.

Бібліографія

ПРОГРАМА

освітній ступінь

«доктор філософії»

наукові спеціальності

усі спеціальності

Автори: Губицький Любомир Володимирович,
Оришич Вікторія Миколаївна

Редактор
Комп'ютерна верстка

Підп. до друку _____ . Формат _____ . Папір письм.
Ризографія. Ум. друк. арк. _____. Ум. фарбо-відб. _____.
Обл.-вид. арк. _____. Тираж _____. Зам. _____.

Центр підготовки навчально-методичних видань КНТЕУ.
02156, Київ-156, вул. Кіото, 19.

ВСТУП.

Бібліографія і бібліографознавство як наука про бібліографію й науково-дослідну діяльність, яка досліджує методи, процеси, результати, умови ефективності бібліографічної діяльності, мають важливе значення для підготовки науково-педагогічних працівників. Бібліографознавство визначають також як наукову дисципліну, що вивчає теорію, історію, технологію, методику та методологію організації бібліографії, сферу її практичного застосування.

Бібліографія – спеціальна галузь інформаційної діяльності, сутністю якої є інформаційне управління. Бібліографія забезпечує підготовку, розповсюдження та використання бібліографічної інформації.

Завдання бібліографії:

- облік, опис, систематизація і якісний аналіз творів друку;
- складання різних бібліографічних посібників, що сприяють кращому використанню друкованої продукції з науковою, практичною метою;
- розробка принципів і методів бібліографування друківаних творів і організації бібліографічної роботи.

Предметом вивчення дисципліни «Бібліографія» є теоретичні засади і практичні аспекти загальної та спеціальної бібліографії.

І. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ (КОМПЕТЕНТНОСТІ), ЇЇ МІСЦЕ У ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Навчальна дисципліна «Бібліографія» є дисципліною за вибором відповідно до навчального плану підготовки аспірантів. Навчальна дисципліна «Бібліографія» спрямована ознайомити слухачів щодо особливостей бібліографічної діяльності, класифікації бібліографії, засобів, форм і методів, які застосовуються для бібліографічного опису документів з метою збереження та передачі інформації про джерело.

Метою вивчення дисципліни «Бібліографія» є ознайомлення аспірантів з теоретичними засадами бібліографознавства, сутності практичного застосування засобів і методів бібліографічного запису друкованого джерела, головних напрямів сучасної бібліографії.

Завданнями викладання дисципліни «Бібліографія» є:

- ознайомлення пошукачів наукового ступеня «доктор філософії» зі змістом основних понять, категорій та термінів, пов'язаних з бібліографічною діяльністю;
- вивчення особливостей бібліографування як процесу виробництва бібліографічної інформації та бібліографічного обслуговування як процесу її поширення;
- формування системних знань про теорію і практику основних процесів бібліографічної діяльності;
- вироблення навичок організаційних засад бібліографічної діяльності;
- надання рекомендацій щодо правильного оформлення списку використаних джерел.

У результаті вивчення дисципліни «Бібліографія» доктори філософії **повинні знати:**

- теорію, методологію та методику бібліографознавства;

- компоненти бібліографічної діяльності як системи, її ознаки; видову структуру бібліографічної діяльності; особливості суб'єкта та об'єкта бібліографічної діяльності; сутність методів бібліографування як процесу виробництва бібліографічної інформації;
- класифікацію бібліографічної продукції;
- чинні вимоги, норми, стандарти щодо оформлення наукових праць;
- основні тенденції розвитку сучасних бібліографічних проектів;
- сучасний стан національної бібліографії України.

Відповідно до вимог освітньої програми доктори філософії повинні **вміти**:

- *користуватися* бібліографічними ресурсами в процесі наукового пошуку;
- *аналізувати та оцінювати* потреби споживачів бібліографічної діяльності;
- *застосовувати* бібліографічний пошук як вихідну форму бібліографічної діяльності;
- *обґрунтовувати* основні поняття, пов'язані з бібліографічним пошуком;
- *складати* та оформлювати бібліографічних записів у списках джерел до наукових робіт;
- *визначати* види бібліографічного пошуку;
- *приймати* практичні рішення, щодо оптимального застосування методів бібліографування при виконанні своїх професійних обов'язків;
- *виявляти* масиви інформації бібліографічних посібників та видань, що необхідні для професійної діяльності;
- *прогнозувати* перспективи застосування мультимедійних електронних ресурсів, інформаційних ресурсів Інтернет;
- *збагачувати* власний досвід шляхом самоосвіти, творчо працювати над складанням списків рекомендованих сайтів.

Місце дисципліни в освітньому процесі. Для вивчення дисципліни «Бібліографія» студенти повинні мати базову підготовку з філософських і соціальних дисциплін, що певною мірою впливають на формування базового світогляду аспірантів та їх практичних навичок.

Дисципліна розрахована на 90 годин (із них: лекцій - 12 год, практичних занять – 8 год, а також 70 год – для самостійної роботи аспірантів), що відповідає 3 кредитам за ЄКТС. Формою підсумкової атестації є залік.

II. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Бібліографознавство як наука.

Предмет та завдання дисципліни. Структура бібліографознавства. Термінологічні поняття курсу. Співвідношення бібліографознавства та інформатики, книгознавства, бібліотекознавства. Система документальних комунікацій. Методологія бібліографознавства. Загальнонаукові методи: емпіричні і теоретичні. Спеціальні методи. Специфічні методи: книгознавчо-функціональний, аналітико-тематичний, структурно-типологічний, типографічний.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові документи: 1, 5.

Основна: 8, 9, 11

Додаткова: 12, 13, 14

Інформаційні ресурси: 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Тема 2. Бібліографічна інформація.

Система документальних комунікацій. Система «документ-споживач». Засоби подолання інформаційних бар'єрів. Інформаційний аналіз та синтез документу. Теорія згортання інформації. Форми існування бібліографічної інформації. Бібліографічне повідомлення – одиниця бібліографічної інформації. Бібліографічний запис та бібліографічний опис. Класифікація бібліографічної продукції. Інформаційні, документальні та бібліографічні потреби. Суспільні функції бібліографії. Структура бібліографічної інформації.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові документи: 1, 2, 3, 4, 6

Основна: 8, 9, 11

Додаткова: 12, 13, 14

Інформаційні ресурси: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Тема 3. Бібліографічна діяльність

Структура бібліографічної діяльності. Бібліографування як процес підготовки бібліографічної інформації. Засоби бібліографічної діяльності. Методи, канали,

форми передачі бібліографічної інформації. Результати бібліографічної діяльності. Бібліографічна продукція як результат і засіб бібліографічної діяльності. Структура документальних об'єктів бібліографування, їх класифікація. Електронні інформаційні видання як об'єкт бібліографування. Суб'єкти бібліографічної діяльності. Бібліографічний пошук як вихідна форма бібліографічної діяльності. Основні поняття, пов'язані з бібліографічним пошуком. Види бібліографічного пошуку. Методи бібліографування. Бібліографічні посібники та видання. Мультимедійні електронні ресурси, інформаційні ресурси Інтернет, списки рекомендованих сайтів.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові документи: 1, 2, 3, 4, 6

Основна: 7, 8, 9, 11

Додаткова: 12, 13, 14, 18

Інформаційні ресурси: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Тема 4. Видова класифікація бібліографії та бібліографічної продукції.

Класифікація бібліографії за функціями та ознаками. Основні види та виова структура бібліографії. Загальна бібліографія. Державна, репертуарна, каталожна, видавнича, книготоргівельна бібліографія. Спеціальна бібліографія. Науково-допоміжна, професійно-виробнича, рекомендаційна бібліографія. Бібліографія бібліографії.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові документи: 1, 2, 3, 4, 6

Основна: 8, 9, 11

Додаткова: 12, 13, 14, 16

Інформаційні ресурси: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Тема 5. Національна бібліографія України.

Поточна національна бібліографія України. Книжкова палата імені Івана Федорова як центр національної бібліографії в Україні. Система видань поточної національної бібліографії. Облік особливих видів документів.

Сучасний стан національної бібліографії України. Діяльність провідних бібліографічних центрів в Україні. Видатні українські бібліографи.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові документи: 1, 2, 3, 4, 6

Основна: 8, 9, 11

Додаткова: 12, 13, 14, 15, 17, 19

Інформаційні ресурси: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10

Тема 6. Систематичні бібліотечні-бібліографічні класифікації

Створення таблиць УДК. Історія УДК в Україні. Структура УДК. Характеристика структури основних таблиць УДК. Допоміжні таблиці загальних визначників: загальні визначники мови, рас, народів та етнічних груп, форми документів, місця, часу, загальні визначники з дефісом. Правила індексування за УДК. Історія створення ББК до 22.03.2017 р.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові документи: 1, 2, 3, 4, 6

Основна: 8, 9, 11

Додаткова: 12, 13, 14

Інформаційні ресурси: 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові документи

1. Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення: ДСТУ ISO 2392-94. – [Чинний від 1995-01-01]. – К.: Держстандарт України, 1994. – 54 с. – (Національний стандарт України).
2. Інформація та документація. Бібліографічний опис і скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила: ДСТУ 3582:2013 (ISO 4:1984; ISO 832:1994; NEQ). – [Чинний від 2013-22-08]. – К.: Мінекономрозвитку України, 2014. – 14 с. – (Національний стандарт України).
3. Інформація та документація. Бібліотечно-інформаційна діяльність: терміни та визначення понять: ДСТУ ISO 7448-2013. – [Чинний від 2014-07-01]. – Київ: Мінекономрозвитку України, 2014. – 41 с. – (Національний стандарт України).
4. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. ДСТУ 8302-2015. – [Чинний від 2016-07-01]. – Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 16 с. – (Національний стандарт України).
5. Про бібліотеки і бібліотечну справу: Закон України від 27 січ. 1995 р. №32/95-ВР // Відом. Верховної Ради України. – 1995. - №7.- Ст.45; в ред. Закону від 01.01.2015 № 16-19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80>
6. Про інформацію: Закон України від 2 жовт. 1992 р. № 2657-ХІІ // Відом. Верховної Ради України. – 1992. - № 48. – С.650; в ред. Закону від 21.05.2015 № 317-19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>

Основний

7. Женченко М.І. Складання та оформлення бібліографічних записів у списках джерел до наукових робіт: навч.-метод. посібник / Марина Женченко. – К.: Жнець, 2015. – 63 с.
8. Женченко М.І. Загальна і спеціальна бібліографія: навч. посіб. / М.І.Женченко. – Київ: Жнець, 2011. – 255 с.

9. Романюк М.М. Загальна і спеціальна бібліографія: Навч. посіб. для студ. спец. «Видавнича справа та редагування». – Львів: Світ, 2003. – 96 с.
10. Швецова-Водка Г.М. Бібліографічні ресурси України: загальна характеристика: Навч. посібник. – Рівне: РДГУ, 2000. – 205 с.
11. Швецова-Водка Г.М. Вступ до бібліографознавства: Навч. посібник. – К.: Кондор, 2004. – 218 с.

Додатковий:

12. *Бібліотекознавство і бібліографія: респ. міжвід. наук.-метод. зб. / Харк. держ. ін-т культури. – Вип. 29. – Харків: Основа, 1989. – 134 с.*
13. *Диомидова Г.Н. Библиография: Общий курс: Учебник. – М.: Книжная палата, 1991. – 242 с.*
14. *Диомидова Г.Н. Библиографоведение: Учеб. для сред. проф. учеб. заведений. – СПб.: Профессия, 2002. – 288 с.*
15. Гольденберг Л.І. Репертуар української книги: Чергові роздуми навколо давньої проблеми // Вісник Кн.палати. – 1997. - №9. – с.16-18.
16. Демидова С.Е. Предметные указатели к документам: Учеб. метод. пособие для студ. вузов искусств и культуры. – М.: ИПО Профиздат, 2002. – 192 с.
17. Королевич Н.Ф. Українські бібліографи ХХ ст. – К.: Кн.палата України, 1998. – 327 с.
18. Коршунов О.П. Принципы библиографической деятельности // Мир библиографии. – 2001. - №1. – с.3-9.
19. Лутовинова В. Позиція українських вчених у дискусії з питань теорії бібліографії 50-60-х років ХХ ст. // Вісник Кн.палати. – 2001. - №3. – с.5-8.
20. Малиновський Н.В. та ін. Мультимедійні ресурси в інформаційному обслуговуванні користувачів бібліотек /О.Б.Малиновський, А.В.Ржеуський та ін. // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2015.- №4. – с.35-44.
21. Матвійчук Л.О. Бібліографічні видання кінця ХХ століття в Національній академії наук України: традиції та інновації (1992-2012) /

Л.О.Матвійчук // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. - К., 2016. - №4. - с.37-43.

22. Сенченко Н.М. Книжкова палата України. Становлення державної бібліографії. – К.: Кн.палата України, 1999. – 116 с.
23. Тодорова Є.М. Проблеми розвитку та вдосконалення національної бібліографії України // Вісник ХДАК. – 2000. – Вип.3. – с.56-66.
24. Тур О.М. Мовні помилки ДСТУ 8302-2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» / О.М.Тур // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2016. - №4. – с.51-55.
25. Фокеєв В.А. Библиографическое пространство гражданского общества // Библиография. – 2000. – №2.-с.3-11.
26. Швецова-Водка Г. Теорія, історія, організація та методика бібліографії: вибр. пр. / Г.М.Швецова-Водка; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне: Дятлик М.С., 2011. – 495 с.

Інформаційні ресурси

1. Книжкова палата України імені Івана Федорова. – Режим доступу: www.ukrbook.net/
2. Інформаційний ресурс «Наукова періодика України». – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/node/1087
3. «Віртуальна бібліографічна довідка» - служба комплексного інформаційно-бібліографічного обслуговування Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського НАН України. – Режим доступу: www.irbis-nbuv.gov.ua/info_lib.html
4. «Библиотечное дело и библиография». Библиотечно-библиографический клуб ЖЖ (ББК). – Режим доступу: <http://bibliotekari-uf.livejournal.com>
5. «Головний бібліограф@luklkievua». Сторінка головного бібліографа Публічної бібліотеки імені Лесі Українки. – Режим доступу: <http://ask.fm/luklkievua>
6. Українські бібліографи. Біографічні відомості. Професійна діяльність. Бібліографія. – Режим доступу: <http://profv.nplu.org/file/b-uk-1.doc>; <http://profy.nplu.org/file/b-uk-2.doc>

7. Бібліографознавство України (2001-2005): науково-допоміжний бібліографічний показник. – Режим доступу: <http://profy.nplu.org/file/b-uk-01-05.doc>
8. Бібліографознавство України (2006-2010): науково-допоміжний бібліографічний показник. – Режим доступу: <http://profy.nplu.org/file/b-uk-01-06.doc>
9. IFLA (Міжнародна федерація бібліотечних асоціацій та установ ІФЛА).- Режим доступу: <http://www.ifla.org>
10. Українська бібліотечна асоціація (УБА). – Режим доступу: <http://www.ula.org.ua>

